

KS. PIOTR KLIMEK – FEDERACJA BIBLIOTEK KOŚCIELNYCH FIDES

PROJEKT TEZAUROSA Z ZAKRESU NAUK TEOLOGICZNYCH FEDERACJI BIBLIOTEK KOŚCIELNYCH FIDES (INFORMACJE O STANIE NA 10 WRZEŚNIA 2002)

Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES w ramach działań statutowych zleciła opracowanie tezauryasa z zakresu nauk teologicznych, pomocnego przy opracowaniu rzeczowym zbiorów bibliotecznych. Prace nad tym przedsięwzięciem stanowią kontynuację na terenie Polski zamierzeń związanych z podjętym przed kilku laty przez Stowarzyszenie Europejskich Bibliotek Teologicznych projektem ETHERELI (był to projekt opracowania wielojęzycznego tezauryasa teologicznego – aktualnie zawieszony).

Podjmując prace nad projektem, wyznaczono następujące założenia: 1) zakresem tezauryasa jest teologia wraz z dziedzinami wiedzy, które są z nią związane bądź przedmiotem, bądź metodą; 2) w pierwszym etapie prac tezaurus dotyczy jedynie teologii katolickiej, chociaż niektóre deskryptory wymagające podejścia interkonfesyjnego powinny być uwzględnione; 3) deskryptory powinny odznaczać się jak najdalej idącą prostotą zapisu, powinny być jak najbardziej bliskie współczesnemu słownictwu teologicznemu.

Pierwszą próbę realizacji powyższych założeń podjęto wydając *Słownik Słów Kluczowych z teologii*. Jest to wydanie studyjne, testujące możliwość zbudowania tezauryasa, jego metodę i zakres. Jako punkt wyjścia przyjęto zbiór słów kluczowych wykorzystywanych w praktyce przez biblioteki zrzeszone w FIDES. Selekcja takiego materiału doprowadziła do stworzenia słownika zawierającego ok. 600 deskryptorów z teologii i niektórych nauk pokrewnych. Przydzielono je do stworzonego na potrzeby projektu podziału nauk teologicznych, zaopatrzone w potrzebne przy wyszukiwaniu kategorie terminów używanych, nie używanych (odrzuconych) i skojarzonych, dodano również definicje deskryptorów (w większości zaczerpnięte z encyklopedii i innych polskich słowników teologicznych). Tak przygotowaną bazę komputerową przeniesiono do wydania drukowanego, zawierającego słownik terminów z aparatem hierarchicznym tezauryasa oraz słownik

definicji. Całość rozesłano do bibliotek – członków Federacji FIDES celem konsultacji. Zapoczątkowana w ten sposób dyskusja już zaowocowała bardzo interesującymi uwagami, które posłużą do udoskonalenia przyjętej metody działań.

Studyjny charakter opracowanego słownika domaga się podjęcia dalszych prac, nie tylko na płaszczyźnie udoskonalenia metody, ale także nowych jego zakresów. W obecnym kształcie słownik dotyczy jedynie teologii ogólnej, w najbliższym czasie podjęte zostaną prace nad poszerzeniem prezentowanego zakresu o deskryptory z bibliistyki, historii Kościoła i filozofii. Należy zwrócić także uwagę, że słownik nie posiada haseł wzorcowych z zakresu nazw: osobowych geograficznych, kościołów i związków wyznaniowych, zakonów i zgromadzeń zakonnych. Prace nad tymi zagadnieniami wydają się interesującymi dla współpracy z bibliotekami spoza FIDES. Innym potrzebnym polem pracy winno być także współdziałanie z teologami i bibliotekami innych Kościołów, bo dzięki temu zostanie opracowane całe polskie słownictwo teologiczne. Pragnęlibyśmy podjąć również współpracę międzynarodową z bibliotekami Europy Środkowo-Wschodniej. Nawiązując do wspomnianych doświadczeń programu Ethereli, podjęto starania o zamieszczenie w strukturze teaurusu nazw angielskich, niemieckich i rosyjskich, które planujemy rozszerzyć także o inne języki.

Niniejsza informacja nie wyczerpuje wszystkich zagadnień związanych z podejmowanymi pracami nad projektem teaurusu. Zainteresowanych można odesłać do następujących źródeł:

- www.fides.org.pl — strona internetowa Federacji FIDES zawierająca informacje o Federacji oraz wersję słownika on-line;
- ks. Krzysztof Gonet, ul. Żabińskiego 16/40, 02-793 Warszawa, tel. (+48)503548763 – Biuro Federacji FIDES, koordynator i wydawca teaurusu;
- ks. Piotr Klimek, ul. Ostrobramska 72, 04-175 Warszawa – redaktor *Słownika Słów Kluczowych*.